

อุปปลวณณาเถรี ๖๓

“มธฺว มณฺยตี พาลิตี อิมํ ธมฺมเทสนํ สตุถา เขตวเน
วิหรนฺโต อุปปลวณณาเถรี อารพฺภ กเถสิ ฯ”

นันทมาณพข่มจีนพระเถรี

(หน้า ๑๔๐-๑๔๒ สก กิร ปทุมุตตรพุทธสฺส-อิมํ คาคมาห)

สก กิร ปทุมุตตรพุทธสฺส ปาทุมฺเเล ปตฺถนํ ปฏฺจเปตฺวา
กปฺปสฺตสทสฺสํ ปุณฺณานิ กุรุมาณา เทเวสุ จ มนุสฺเสสุ จ สฺสรนฺตี
อิมสฺมี พุทฺธูปฺปาเท เทวโลกโต จวิตฺวา สวตฺถิยํ เสฏฺฐิกุเล ปฏฺฐิสฺนฺธิ
คณฺหิ ฯ นินฺดูปฺปลคพฺภสฺमानวณฺณตฺยา จสฺสา “อุปปลวณณาเตว
นามํ อํกํสุ ฯ อถสฺสา วยปฺปตฺตกาเล สกฺลชฺมพฺุทีเป ราชาโน จ
เสฏฺฐิโน จ เสฏฺฐิสฺส สนฺติกํ ปณฺณาการํ ปหิณฺโณสุ “ธิตฺรํ อมฺหากํ
เทตฺตฺติ ฯ อุปฺปหิณฺนฺโต นาม นาโหสิ ฯ ตโต เสฏฺฐิ จินฺเตสิ “อหํ
สพฺเพสํ มนํ คเหตุํ น สกฺขิสฺสामी, อุปายํ ปเนกํ กริสฺสामीติ ฯ โส
ธิตฺรํ ปกฺโกสิตฺวา “อมฺม ปพฺพชิตฺุ สกฺขิสฺสสึตี อห ฯ ตสฺสา
ปจฺฉิมภวิกตฺตา ปิตุ วจันํ สีเส อาสิตฺตสฺตปากเตลํ วิย อโหสิ;
ตสฺมา ปิตฺรํ “ปพฺพชิสฺสामी ตาตาติ อห ฯ โส ตสฺสา มหนฺตํ
สกฺการํ กตฺวา ตํ ภิกฺขุณฺุปฺสฺสยํ เนตฺวา ปพฺพชเชสิ ฯ ตสฺสา อจิริปฺป-
พฺพชิตาย เหว อุปฺเสถาคาเร ตาลวาโร ปาปฺุณิ ฯ สก ทิปฺ ชาเลตฺวา
อุปฺเสถาคารํ สมฺมชฺชิตฺวา ทิปฺสฺชทาย นิमितฺตํ คณฺหิตฺวา จิตา ว
ปฺนปฺปฺนํ โอลอกยมาณา เตชฺชกสิณฺนารมฺมณฺณ ฌานํ นิพฺพตฺเตตฺวา
ตเมว ปาทกํ กตฺวา อรหฺตฺตํ ปาปฺุณิ สทฺธิ ปฏฺฐิสฺมภิทาหิ เจว
อภิณฺณทาหิ จ ฯ สก อปฺเรณ สมเยน ชนปฺทจาริกํ จริตฺวา ปจฺจาคตา

อนฺธวณฺํ ปาวีสึ ๕ ตทา ภิกฺขุณฺีณํ อรลฺลวาสึ อปฺปฏิภฺจิตฺโต โหติ ๕
อดสฺสา มนุสฺสา ตตฺถ กุณฺีกํ กตฺวา มลฺจกํ ปญฺญาเปตฺวา สาณฺิยา
ปรภฺจิปฺปํ ๕ สว สวตฺถึยฺย ปญฺญาทาย ปวิสิตฺวา นิกฺขมฺิ ๕ มาตฺตลปฺตฺโต
ปนฺสฺสา นนฺทมาณฺโว คิหิกาลโต ปญฺญาจาย ปญฺญาทตฺตฺโต ตสฺสา
อาคตภาวํ สุตฺวา เถรียา อาคมนฺโต ปุเรตรเมว อนฺธวณฺํ คนฺตฺวา
ตํ กุณฺีกํ ปวิสิตฺวา เหมจฺจามลฺเจ นิสฺสีน, เถรียา อาคนฺตฺวา กุณฺีกํ
ปวิสิตฺวา ทฺวารํ ปิธาย มลฺจเก นิสฺสินฺมตฺตฺตาย, พหิ อาตปฺโต
อาคตตฺตฺตา จกฺขุปฺเถ อนฺธกาเร อวิกเตเยว, เหมจฺจามลฺจโต นิกฺขมิตฺวา
มลฺจกํ อภฺริยฺห “มา นสฺสิ พาล, มา นสฺสิ พาลาติ เถรียา
วารียมาโน อภฺภิวิตฺวา อตฺตโน ปญฺจิตกมฺมํ กตฺวา ปายาสึ ๕ อดสฺส
อคฺคณฺํ ธาเรตฺถุ อสฺสโกนฺตี วีย มหาปจฺวี เทวธา ภฺชชฺิ ๕ โส ปจฺวี
ปวิณฺโจ คนฺตฺวา มหาอวิจฺมฺหิ นินฺพพฺตฺติ ๕ เถรียํ ตมตฺถํ ภิกฺขุณฺีณํ
อาโรเจสฺสิ ๕ ภิกฺขุณฺีโย ภิกฺขุณฺํ ตมตฺถํ อาโรเจสฺสุ ๕ ภิกฺขุ ภควโต
อาโรเจสฺสุ ๕ ตํ สุตฺวา สตฺถา ภิกฺขุ อามนฺเตตฺวา “ภิกฺขเว ภิกฺขุภิกฺขุณฺี-
อุปาสกอุปาสิกาสุ โย โภจึ พาลो ปापกมฺมํ กโรนฺโต มธฺสภฺชราทิสฺสุ
กณฺจิทฺเว มธฺรธฺสํ ขาทมาโน ปุริโส วีย หฺนฺจปฺปหฺนฺโจ อฺทคฺคทคฺโค
วีย กโรตฺตีติ อนฺุสนฺธิ ฃมฺเฏตฺวา ฃมฺมํ เทเสนฺโต อิมํ คาถมาห

ภิกษุณีควรอยู่ในเมือง

(หน้า ๑๔๒-๑๔๓ มธฺวา มลฺยตี พาลโ – อุปฺปลวณฺณาเถรี วตฺถุ)

“มธฺวา มลฺยตี พาลโ, ยาว ปาปํ น ปจฺจติ;

ยทา จ ปจฺจติ ปาปํ; อถ (พาลโ) ทุกฺขํ นิคฺจฺจตีติ ฯ

ตตฺถ “มธฺวาติ: พาลสฺส หิ ปาปํ อกฺุสฺสทกมฺมํ กโรนฺตสฺส, ตํ
 กมฺมํ มธฺ วีย มธฺรฺรตํ วีย อิกฺุจฺจํ กนฺตํ มนาปํ วีย อุปฺปฺจฺจติ, อิติ นํ
 โส มธฺวํ มลฺยตี ฯ ยาวาติ: ยตฺตกํ กาลํ ฯ ปาปํ น ปจฺจตีติ:
 ทิกฺุจฺจมฺเม วา สมฺปฺราเย วา วิปากํ น เทติ, ตาว นํ เอวํ มลฺยตี ฯ
 ยทา จาติ: ยทา ปนสฺส ทิกฺุจฺจมฺเม วา วิวิชา กมฺมกฺรณา
 กิริยมาณสฺส สมฺปฺราเย วา นิริยาทีสุ มหาทุกฺขํ อนฺุภวณฺตสฺส, ตํ
 ปาปํ ปจฺจติ; อถ โส พาลโ ทุกฺขํ นิคฺจฺจติ วินฺหติ ปฏฺิถกตีติ ฯ

เทสฺนาวสาเน พหุ โสตาปตฺติผลาทีนิ ปาปฺุณีสุ ฯ อปฺเรน สมเยน
 ฐมฺสทายํ มหาชโน กถํ สมฺภูจฺาเปสิ “จีณาสวาปี มลฺยเถ กามสฺุขํ
 สาทิยนฺติ กามํ เสวนฺติ, กิํ น เสวิสุสนฺติ; น เหนฺเต โโกพาปรฺุทฺธา, น
 วมฺมิกา, อลฺลมํสสรีราเยว; ตสฺมา เอเตปี กามสฺุขํ สาทิยนฺติ, กามํ
 เสวนฺตีติ ฯ สตฺถา อาคนฺตฺวา “กาย นฺตฺถ ภิกฺุขเว เอตฺรหิ กถาย
 สนฺุณิสินฺนาติ ปุจฺจิตฺวา, “อิมาย นามาติ วตฺเต, “น ภิกฺุขเว จีณาสวา
 กามสฺุขํ สาทิยนฺติ น กามํ เสวนฺติ, ยถา หิ ปทฺุมปตฺเต ปตฺติตํ
 อฺุทกพิณฺทุ น ลิปฺปติ น สณฺุจฺาติ, วินิฏฺุฏฺเตว ปตฺเตว; ยถา จ
 อารคฺเค สาสฺโป น ลิปฺปติ น สณฺุจฺาติ, วินิฏฺุฏฺเตว ปตฺเตว;
 เอวํ จีณาสวสฺส จิตฺเต ทฺุวิโรปี กาโม น ลิปฺปติ น สณฺุจฺาตีติ
 อนฺุสนฺุธิ ชฺมฏฺเตว ฐมฺมํ เทเสนฺุโต อิมํ พฺุราหฺมณฺวคฺเค คาถมาห

วาริ โปกฺุขรปตฺเตว อารคฺเคริว สาสฺโป อลิปฺปนฺุโต

